

Advies m.b.t. Jaarverslag Jeugdbeleid en Kinderrechten 2008

Aangezien de Vlaamse Jeugdraad als categoriale adviesraad veel belang hecht aan het bestaan en de uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidplan, schrijven we een advies over het Jaarverslag Jeugdbeleid en Kinderrechten 2008. In dit advies geven we onze adviespunten weer als bijdrage tot een optimale uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidsplan.

VLAAMSE JEUGDRAAD	
1 april 2009	ADVIES 09/06

Advies m.b.t. Jaarverslag Jeugdbeleid en Kinderrechten 2008

De Vlaamse Jeugdraad in vergadering op 1 april 2009 onder voorzitterschap van Stijn Jacobs en waarbij aanwezig waren:

Dagmar Beernaert, Hakim Benichou, Frederik Cappelle, Lieven Casteels, Joris De Bleser, Lieke De Jans, Kara Eestermans, Kwinten Fort, Hilmi Lahzar, Mieke Nolf, Marlies Smit, Ellen Tondeur, Tom Van Den Borne, Liesbeth Vanneste, Caroline Verschueren

Brengt met *16 stemmen* voor het volgende advies uit:

Inleiding

In uitvoering van het decreet op het Vlaamse jeugdbeleid van 29 maart 2002 heeft de Vlaamse Regering haar tweede Vlaams Jeugdbeleidsplan (JBP2) op 16 december 2005 goedgekeurd en aan het Vlaams Parlement overgemaakt. Bij de parlementaire bespreking van het JBP2 heeft de minister van Jeugd toegezegd jaarlijks een stand van zaken voor te leggen. In uitvoering van het JBP2 (2006-2009) is het de bedoeling om deze rapportage van het Jeugdbeleidsplan en de verslaggeving Kinderrechten te integreren in een Jaarverslag Jeugdbeleid en Kinderrechten. De Vlaamse Regering brengt sinds 1999 immers jaarlijks verslag uit aan het Vlaams Parlement en de Kinderrechtencommissaris over de implementatie van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Zo geeft zij uitvoering aan het decreet van 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind.

De Vlaamse Regering besliste op 27 maart 2009 om het "Jaarverslag Jeugdbeleid en Kinderrechten van de Vlaamse Regering aan het Vlaamse Parlement en de Kinderrechtencommissaris 2008" goed te keuren. Dit jaarverslag bestaat uit de volgende twee delen:

1. De verslaggeving over de uitvoering van de doelstellingen van het tweede Vlaams Jeugdbeleidsplan.
2. De verslaggeving inzake de rechten van het kind. Er wordt gestreefd naar een zo compleet mogelijke integratie van de rapportage over kinderrechten binnen het jaarverslag van het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Dit naar analogie van de integratie van het Vlaamse kinderrechten- en jeugdbeleid. In dit hoofdstuk wordt informatie opgenomen die niet aansluit bij de rapportage over het Vlaams Jeugdbeleidsplan.

Aangezien de Vlaamse Jeugdraad als categoriale adviesraad veel belang hecht aan het bestaan en de uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidsplan, schrijven we een advies over het Jaarverslag

Jeugdbeleid en Kinderrechten 2008. In dit advies geven we onze adviespunten weer als bijdrage tot een optimale uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Binnen de reflectiegroep kinderrechten jeugdbeleid werd de opmaak en de inhoud van het actieplan met de verschillende aanspreekpunten besproken. Ook de Vlaamse Jeugdraad was hierop aanwezig en kon zo haar bijdrage leveren. Wij zijn tevreden met die betrokkenheid.

In dit advies gaan we niet in op het volledige jaarverslag, maar beperken we ons tot een aantal beschouwingen over de uitvoering van de belangrijkste acties. Verder formuleren we ook een aantal aanbevelingen voor de verdere realisatie van de doelstellingen uit het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Bij meerdere adviespunten verwijzen we naar eerdere adviezen van de Vlaamse Jeugdraad. Deze zijn na te lezen op www.vlaamsejeugdraad.be.

Het tweede Vlaams Jeugdbeleidplan en het jaarverslag jeugdbeleid en kinderrechten zijn na te lezen op www.jeugdbeleid.be

De reden van dit advies / het belang voor kinderen en jongeren

Het belang van dit Vlaamse Jeugdbeleidsplan voor kinderen, jongeren en hun organisaties is groot. De doelstellingen en acties moeten ervoor zorgen dat deze groepen het beter, makkelijker,... krijgen en dit op een heleboel verschillende vlakken. Jeugdwerk, cultuur, ruimtelijke ordening, welzijn, ... het zijn maar enkele voorbeelden. Daarom moet de minister van Jeugd vooral ook een coördinerende taak op zich kunnen nemen: hij moet ervoor zorgen dat op alle verschillende beleidsdomeinen de belangen van kinderen, jongeren en hun organisaties in rekening worden gebracht en het beleid mee vorm geven. We verwachten dat hij daartoe zijn collega-ministers stimuleert en hen aanzet om mee werk te maken van een goed en breed jeugdbeleid. Goed jeugdbeleid is immers de verantwoordelijkheid van de ganse Vlaamse regering. Door een goede opvolging van het Vlaams Jeugdbeleidsplan willen we de Vlaamse regering blijvend alert houden voor het engagement dat zij aanging in dat plan.

Inhoudsopgave

We hanteren dezelfde nummering als in het jaarverslag.

DEEL 1: verslaggeving Vlaams Jeugdbeleidsplan

1. Een decretale basisstructuur voor de integratie van het Vlaams jeugdbeleid en het Vlaams kinderrechtenbeleid.
2. Jeugdwerkbeleid
3. Jeugdinformatie
4. Participatie
5. Diversiteit
6. Internationaal
7. Achtereenvolgend: een aantal beleidsrotondes
8. Op kamp
9. Fuiven
10. Sport
11. Cultuur
12. Mobiliteit
13. Werkgelegenheid
14. Onderwijs
15. Ruimte
16. Welzijn
17. Wetenschap

DEEL 2: verslaggeving inzake de rechten van het kind

1. Kindeffectenrapportage
2. Subsidies kinderrechten

DEEL 1: Verslaggeving Vlaams Jeugdbeleidsplan

1. Een decretale basisstructuur voor de integratie van het Vlaams jeugdbeleid en het Vlaams kinderrechtenbeleid.

1.1. integratie strategische instrumenten; 1.3 advisering jeugdbeleid; 1.4 beleidsinformatie; 1.5 verruiming effectenrapportage; 1.6 planning en monitoring jeugdbeleid en 1.8 subsidiëring kinderrechteninitiatieven

- De Vlaamse Jeugdraad is tevreden dat het nieuwe decreet houdende het voeren van een Vlaamsejeugd- en kinderrechtenbeleid gestemd werd voor het zomerreces 2008 zodat de diverse jeugdorganisaties verder aan hun beleidsnota konden werken.
- De jeugdsector werd op een correcte manier betrokken en geïnformeerd over de wijziging van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid. Er is in het algemeen rekening gehouden met de opmerkingen die de Vlaamse Jeugdraad in de loop van het proces formuleerde (zie het advies 07/11 over het voorontwerp van decreet). In het bijzonder de integratie van de horizontale invalshoeken kinderrechten en jeugdbeleid wordt gezien als een waardevolle doelstelling van de wijziging.
- We wijzen erop dat met het nieuwe decreet niet alle knelpunten van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid werden aangepakt. De volledige evaluatienota die Steunpunt Jeugd opstelde in 2006 vormt een belangrijk overzichtsdocument van deze knelpunten.
- De uitbreiding van KER naar JOKER en de verslaggeving hierover bespreken we in het tweede hoofdstuk van dit advies.

1.2. Oprichting reflectiegroep; 1.9 aanduiding ‘aanspreekpunten kinderrechten en jeugd’; 1.10 coördinatie via het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

- We zijn tevreden over de wijze waarop we samen kunnen zoeken naar een optimale ondersteuning van de aanspreekpunten kinderrechten en jeugdbeleid binnen de reflectiegroep. De vorming voor nieuwe aanspreekpunten werd positief geëvalueerd. Gezien de grote wissels onder de aanspreekpunten vinden we het opportuun elk jaar een voorstel tot vorming te doen aan de nieuwe aanspreekpunten.
- De aanspreekpunten worden, voor het opzetten van een JOKER, ondersteunt via individuele contacten. We vinden het een kans deze individuele ondersteuning te versterken via een algemene praktisch ingevulde vorming.
- Ook voor de reflectiegroep is de decretale integratie van het Vlaamse jeugdbeleid en het Vlaamse kinderrechtenbeleid een belangrijk nieuw startpunt. Om een optimale uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidsplan te waarborgen, is binnen de reflectiegroep daarom de vraag gesteld naar de blijvende coördinatie op politiek niveau van het jeugd- en kinderrechtenbeleid. De Vlaamse Jeugdraad ondersteunt deze vraag.

1.3. = 1.7 het parlement actief betrekken

- We betreuren ook nu dat het jaarverslag niet werd besproken in de andere commissies van het Vlaams Parlement. Deze oproep werd ook de afgelopen jaren gelanceerd maar we stelden vast dat, behalve in de Commissie Cultuur, het jaarverslag nergens werd besproken. Dit is nochtans cruciaal voor de gedragenheid van het plan. Louter een oproep blijkt onvoldoende om het jaarverslag besproken te krijgen, best kan er met de parlementsleden bekeken worden hoe dit in de toekomst wel gerealiseerd kan worden.

1.4. = 1.11 nationale commissie kinderrechten en 1.12 internationale verplichtingen

- We zijn tevreden over de ondersteuning van de Vlaamse Overheid aan de nationale commissie voor de rechten van het kind. De commissie was van bij de start belast met haar belangrijkste opdracht. Namelijk de coördinatie van het periodieke rapport van België bij het Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind.
- Dit jaarverslag heeft eveneens als doel om de Vlaamse Overheid te sensibiliseren betreffende de aanbevelingen uit het periodiek rapport en de opvolging ervan. Reden te meer om het jaarverslag besproken te krijgen in de verschillende commissies van het Vlaamse Parlement.
- De verwevenheid van het jeugd- en kinderrechtenbeleid is inderdaad een blijvend aandachtspunt op internationale fora. De Vlaamse Jeugdraad pleit ook op de internationale fora waar hij aanwezig is voor de integratie van deze beleidsdomeinen.

2. Jeugdwerkbeleid

2.1. Kwaliteitsverhoging van het jeugdwerk

De Vlaamse Jeugdraad is tevreden dat de jeugdsector een plaats krijgt in de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS) maar benadrukt dat er dan wel EVC-procedures ontwikkeld moeten worden. Zoniet blijft de VKS een lege doos. De hervorming van kadervormingsattesten in functie van competenties is, naast de ontwikkeling van een portfolio-instrument, een eerste belangrijke stap in het concretiseren van het competentiedenken in de jeugdsector.

2.2. Grotere toegankelijkheid jeugdwerk

- We merken dat er nogal wat (doelgroepspecifieke) projecten ondersteund worden. We zijn blij met de communicatie hierrond en de ondersteuning ervan. Maar het blijft voor deze projecten niet vanzelfsprekend een vlotte overgang te realiseren tussen het ontvangen van projectmiddelen en het werken naar structurele verankering.
- De Vlaamse Jeugdraad evalueert de samenwerking met het Minderhedenforum voor het project netwerk –30-jarigen (Minderhedenforum.NET) positief. De samenwerking is voor beide organisaties een absolute meerwaarde. De contacten die zo worden gelegd zorgden er ook voor dat er twee jongeren werden verkozen binnen de Algemene Vergadering van de Vlaamse Jeugdraad.

2.3. Actualisering beleidsinstrumenten

In de uitvoeringsbesluiten van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid is een nieuwe procedure voorzien voor de beoordeling van beleidsnota's. Nadat deze nieuwe procedure voor een eerste keer toegepast is, vragen we om deze te evalueren op de reflectiegroep Vlaams jeugdbeleid.

3. Jeugdinformatie

3.1. Kwaliteitsvolle informatie

- In 2008 stelde het Vlaams InformatiePunt (VIP) Jeugd haar onderzoek naar de informatiebehoefte van kinderen, jongeren en tieners voor. De onderzoeksresultaten waren uitdagend. Er ligt voor het VIP Jeugd, voor organisaties die werken rond jongereninformatie en voor de Vlaamse overheid een grote uitdaging in het afstemmen en efficiënt aanbieden van kwaliteitsvolle jeugdinformatie.
- Ook in 2008 werd de inhoudelijke werkgroep van het VIP jeugd verder vormgegeven. Gezien het belang van het thema jeugdinformatie voor de jongeren in Vlaanderen engageren we ons om hierover verder inhoudelijk na te denken.
- Er gebeurde een analyse van de lokale jeugdbeleidsplannen over de invulling van de prioriteit jeugdinformatie op lokaal niveau. Deze invulling blijft op het eerste zicht vrij beperkt. We zijn wel tevreden over het feit dat er een analyse wordt gedaan en hopen op een correcte opvolging van de resultaten. De reflectiegroep lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid lijkt ons hiervoor een goed forum.

2.2 Niet-betuttelende informatie

- Het brengen van goede informatie voor jongeren is niet altijd gemakkelijk. We zijn tevreden over de aandacht die hieraan besteed wordt binnen diverse beleidsdomeinen. Toch blijft de honger van de jongeren nog steeds erg hoog. De diversiteit onder jongeren is groot en het afstemmen van de informatie op hun diversiteit is noodzakelijk.
- In 2008 verspreidden we een advies rond jongeren en gaming. We hadden het genoeg dit ook voor te stellen op de hoorzitting in de commissie cultuur. De inhoud van de resolutie die in juli 2008 werd aangenomen sluit grotendeels aan bij de inhoud van het advies van de Vlaamse Jeugdraad.

In de resolutie worden inhoudelijke acties voorgenomen.

We zien dat in 2008 voornamelijk het kijkwijzersysteem in de aandacht wordt gebracht. We kijken uit naar de aanvang van de realisatie van de andere inhoudelijke acties van deze resolutie, zoals:

- de oprichting van het kenniscentrum mediawijsheid
- meer aandacht voor games in de lerarenopleiding
- de inrichting van een masteropleiding gameontwikkeling
- het opstarten van een informatiecampagne om een genuanceerder beeld over games te creëren.

We ondersteunen het idee rond het opzetten en inhoudelijk invullen van een website rond gaming met productinformatie voor ouders en opvoeders. We vragen ons af of de betrokkenheid van de jongeren als experts hierin gegarandeerd wordt. Al is de website niet op hen gericht, zij kunnen zeker en vast een grote meerwaarde betekenen voor de inhoud van de site.

2.3 Goede overheidsinformatie

We zijn tevreden over de positieve evaluatie van de ondersteuning van de jongerenjournaals. We geloven in de meerwaarde van jongerenjournaals. De aandacht binnen het onderzoek naar de participatiegraad bij deze jongerenjournaals is een absoluut pluspunt.

4. Participatie

4.1. De Vlaamse Regering betreft de jeugd

- De Vlaamse Jeugdraad investeerde verder in de uitbreiding van zijn categoriale / intersectorale adviesfunctie. Dit resulteerde inderdaad in beduidend meer adviezen. Een groot aantal van die adviezen behandelt onderwerpen die betrekking hebben op het jeugdbeleid in de brede zin. We zullen die lijn in de toekomst verder doortrekken.
- Het blijvende succes van dit advieswerk is uiteraard mede afhankelijk van de reflex van de verschillende ministers van de Vlaamse regering om zich te laten adviseren wanneer regelgeving wordt ontworpen met betrekking tot kinderen, jongeren en/of hun organisaties. Deze reflex is voorlopig nog onvoldoende aanwezig bij een deel van de regering.
 - We hopen op korte termijn het gesprek te openen over de invulling en bedoeling van de vermelde afsprakennota.
- De samenwerking tussen de SAR en de Vlaamse Jeugdraad gebeurt binnen een afsprakenkader en wordt langs beide zijden positief geëvalueerd.
- Het bespreken van concrete cases rond participatie op verschillende studiedagen voor ambtenaren is een sterk middel om de meerwaarde van participatie en interactief bestuur te duiden. We vinden dat de coördinerend minister van Jeugd hierin een voortrekkersrol moet blijven spelen. En ook in de toekomst moet werken aan het voortdurend in de aandacht brengen van het belang van participatie van kinderen en jongeren aan het Vlaamse beleid.
- Zelf zetten we met de Vlaamse Jeugdraad in 2008 stevig in op onze participatieprocessen en projecten: KLETS!, Kletske jeugdrecht, AV², Europinion, Klets! on tour,.... We verzamelden de stem van kinderen en jongeren. De uitkomst van die projecten is de grondslag voor ons advieswerk en memorandum.

4.2. Lokale en bovenlokale participatie

Wij zijn tevreden over de aandacht die besteed wordt aan participatie en inspraak bij de plaatsbezoeken van de Afdeling Jeugd aan de lokale besturen. Nogmaals wordt hierdoor het belang aangetoond van de ondersteuning van lokale jeugdraden en brede jeugdparticipatie (bv. door Karuur) en het belang van het thema participatie voor organisaties die werken met lokale jeugdactoren.

5. Diversiteit

5.1. Diversiteitbeleid voor cultuur, jeugdwerk en sport

- We zijn verheugd dat er zo sterk wordt ingezet op het thema diversiteit. En dat de richting die gekozen werd zich in 2008 vertaalde in een hoeveelheid aan concrete acties. Diversiteit wordt binnen deze acties vaak ingevuld vanuit het concept interculturaliseren. Het wordt een uitdaging om de effecten van die hoeveelheid aan acties blijvend te evalueren, ook op lange termijn.
- Het Kennisknooppunt interculturaliseren binnen CJSM dat (samen met de steunpunten) de (jeugd)organisaties ondersteunt bij het opzetten of de uitwerking van hun diversiteitsbeleid kan een belangrijke rol spelen voor de sector. Totnogtoe ontvingen we bijzonder weinig signalen over de werking en het bestaan van dit knooppunt. Nochtans geloven we sterk in de opdracht die het toegeschreven krijgt.
- De Vlaamse Jeugdraad staat achter de beleidsintentie van het participatiedecreet. In ons advies 08/14 over de uitvoeringsbesluiten formuleerden we wel bedenkingen bij de praktische uitwerking van dit decreet, waaronder het belang van een evaluatie van de effecten, eenduidige beoordelingscriteria en de afstemming op sectordecreten.

6. Internationaal

6.1 Meer kansen op deelname aan internationale projecten

In het advies 08/34 over de uitvoeringsbesluiten van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid gaven we onze suggesties voor de internationale projecten door. We wijzen er nogmaals op dat de kwaliteit van de projecten een beter criterium is bij de beoordeling van de internationale jongerenprojecten dan het aantal jongeren dat aan die projecten deelneemt. De verlaging van het minimum aantal deelnemers is dan ook een goede zaak.

6.3 Wegen op het internationaal jeugdbeleid

- De Vlaamse Jeugdraad is overtuigd van het belang van regelmatig overleg met alle betrokken actoren op verschillende niveaus m.b.t. internationaal jeugdbeleid. In die zin willen we ook specifiek wijzen op CD47 als cruciaal overlegplatform.
- We willen onze appreciatie uitdrukken rond de goede betrokkenheid bij de evaluatieoefening over het samenwerkingskader inzake jeugd en de toekomstige prioriteiten. We merken dat de aanbevelingen van de Vlaamse Jeugdraad rond dit dossier in rekening werden genomen en dat de resultaten van Europinion meegenomen werden.
- We lezen jammer genoeg geen initiatieven met betrekking tot de European Youth Foundation. De minister van Jeugd had in antwoord op ons advies 08/12 over de European Youth Foundation aangegeven dat hij een verhoging van het budget zou agenderen op de agenda van het Comité van Ministers van de Raad van Europa.
- Tot slot waren we tevreden met de snelle opvolging van ons advies tegen het Mosquito-apparaat.

6.6 Internationale initiatieven uit andere beleidsdomeinen.

Het is positief dat er in dit jaarverslag ook gerapporteerd wordt over internationale initiatieven m.b.t. kinderen en jongeren vanuit andere beleidsdomeinen. Op deze manier wordt aangetoond dat er aan een categoriaal jeugdbeleid gewerkt wordt.

7. Achtereenvolgend: een aantal beleidsrotondes

8. Beleidsrotonde 'Op Kamp'

- Over het actieplan jeugdverblijfscentra en ruimtelijk afwegingskader:
Het is van belang dat lokale bestuurders zich ervan bewust worden dat het voeren van een jeugdtoeristisch-recreatief beleid op lokaal vlak belangrijk is. Het lokale niveau krijgt veel verantwoordelijkheid. Er dient hiervoor een draagvlak gecreëerd te worden. We willen benadrukken dat jeugdtoerisme (ook) op lokaal niveau integraal moet benaderd worden. Jeugdtoerisme moet een plaats krijgen binnen de toeristische strategische planning en de strategische planning Ruimtelijke Ordening (al of niet via een regionale aanpak). Een goede ondersteuning hierbij is essentieel. De Vlaamse overheid kan gemeenten stimuleren om bij de opmaak van deze plannen het concept 'jeugdtoerisme' op te nemen. Toerisme Vlaanderen kan dit bijvoorbeeld opnemen in haar ondersteuning van gemeenten bij de opmaak van de strategische beleidsplannen Toerisme.

Dit alles veronderstelt een duidelijke en gedragen visie op 'jeugdtoerisme'. Hier zien we een belangrijke rol weggelegd voor Steunpunt Jeugd. Het jaarverslag suggereert dat Steunpunt Jeugd van nabij betrokken is bij de opmaak van dit actieplan en afwegingskader. Dit is niet zo. Daarom pleiten de Vlaamse Jeugdraad en Steunpunt Jeugd er voor om Steunpunt Jeugd lid te maken van de taskforce indien deze terug wordt opgestart onder de volgende regering.

Tot slot wijzen we ook op de sterke positie die Vlaanderen kan innemen rond dit thema. Naast het stimuleren van gemeenten om jeugdtoerisme op een integrale manier aan te pakken (opname in strategische beleidsplannen gemeenten) moet Vlaanderen zijn eigen bevoegdheden maximaal aanwenden om problemen te 'neutraliseren'. We denken hierbij aan het toelaten van jeugdverblijven in blauwe zones en een soepele benadering van jeugdverblijven in natuur- en bosgebied. Ook de zonevreemde JVC in de gebieden GEN, GENO of SBZ-H zijn een Vlaamse bevoegdheid. Zoals reeds vermeld wil de jeugdsector zich engageren om in samenwerking met relevante partners meer werk te maken van visie-ontwikkeling rond jeugdtoerisme

- De Vlaamse Jeugdraad sluit zich aan bij de nood aan een toekomstig stimuleringsbeleid voor jeugdverblijven van het type A en B. In dit kader zijn we heel tevreden over de vrijstelling in het decreet toeristisch logies voor jeugdlokalen die niet meer dan 60 dagen verhuren aan jeugdgroepen. We zien dat dit principe nu ook wordt doorgetrokken in de context van Ruimtelijke Ordening (actieplan jeugdverblijven). Toch één opmerking: het is beter om één terminologie te gebruiken. Daarom stellen we voor om over 60 'overnachtingen' te hanteren in plaats van 60 'dagen'.
- Willen we dat er voldoende jeugdverblijven operationeel blijven en/of nieuw opstarten, zullen de criteria van de betrokken jeugdtoeristische decreten niet mogen verzwaren. In dit opzicht waarschuwen we voor een verzwaring van de erkenningscriteria van het decreet Toerisme Voor Allen (TVA) door een te rigide koppeling van een stedenbouwkundige vergunning aan de erkenning TVA.

9. Beleidsrotonde 'Fuiven'

9.1. Scheppen van een positief fuifklimaat

- Het blijft belangrijk dat de Vlaamse overheid lokale besturen aanmoedigt om een positief fuifbeleid te voeren. Het informeren van jongeren, organisatoren, uitbaters en lokale besturen blijft een belangrijke hefboom om te werken aan een positief fuifbeleid.

9.2. Vereenvoudiging regelgeving

In 2008 bezorgde de Vlaamse Jeugdraad een klacht aan de controledienst van de beheersvennootschappen omtrent fouten op de website ikgebruikmuziek.be. Die klacht werd ontvankelijk verklaard en ondersteund door de controledienst. Ook minister Anciaux ondersteunde deze klacht. Maar in praktijk verandert er niets. Door het indienen van de klacht werd nogmaals pijnlijk duidelijk dat beheersvennootschappen in ons land nagenoeg kunnen doen wat ze willen. Er is geen enkele instantie die sanctionerend kan optreden. Het antwoord van minister Van Quickenborne op een parlementaire vraag gesteld op 17 maart 2009 over de klacht die De Vlaamse Jeugdraad indiende, illustreert dit ook formeel. Minister Van Quickenborne geeft de Vlaamse Jeugdraad volmondig gelijk maar erkent dat hij niet over afdwingbare middelen beschikt om SIMIM tot de orde te roepen. De Vlaamse Jeugdraad vraagt dat er samen met de federale regering dringend werk wordt gemaakt van de wet op de controle van de beheersvennootschappen.

9.3. Stimulansen voor lokale fuifzalen

We ondersteunen de vraag van de reflectiegroep kinderrechten- jeugdbeleid om de impact van de bestaande Vlaamse subsidiemechanismen voor jeugdlokalen op de lokale fuifinfrastructuur na te gaan.

10. Beleidsrotonde 'Sport'

10.1. Ontmoeting jeugd – en sportbeleid

- De Vlaamse Jeugdraad is overtuigd van de mogelijke dwarsverbindingen tussen het lokaal jeugdbeleid en het lokaal sportbeleid. De aangegeven projecten en experimenten zijn dan ook waardevol. Het is belangrijk dat dergelijke projecten kunnen plaatsvinden en niet belemmerd worden door regelgeving. Veel hangt immers af van de subsidiegever. Sommige activiteiten kunnen niet uitgevoerd worden omdat ze teveel jeugdwerk en te weinig sport zijn. We ondersteunen het belang van experimenteren op het kruispunt jeugd en sport.
- We wijzen wel op de gevaren van vrijetijdsplannen voor het categoriale jeugdbeleid. Een kruisbestuiving tussen jeugd en sport is een absolute meerwaarde. Maar we waarschuwen voor het risico van een beperking van het categoriale jeugdbeleid tot een vrijetijdsbeleid.
- We zijn opgezet dat de evaluatie van het pilootproject, dat deelname van kansengroepen aan Bloso sportkampen, duidelijk maakt dat de drempel niet alleen financieel is. Het project wordt uitgebreid in 2009 en we hopen dan ook op een verdere inhoudelijke opvolging van de evaluatie.

10.2. Openstellen van sportinfrastructuur

De Vlaamse Jeugdraad juicht de inspanningen van de Vlaamse overheid voor meer en betere sportinfrastructuur toe. We betreuren wel dat er voorlopig enkel werk gemaakt wordt van het wegwerken van het tekort aan sportinfrastructuur in het voordeel van de sportorganisaties.

We verwijzen naar de oorspronkelijke operationele doelstelling 10.2.1. uit het Vlaamse Jeugdbeleidsplan: 'de Vlaamse overheid onderzoekt en stimuleert het gezamenlijk gebruik van sport- en spelinfrastructuur door zowel sport als jeugdverenigingen.' We hopen dat er ook snel meer werk gemaakt wordt van het openstellen van sportinfrastructuur aan niet-sportorganisaties. We herhalen hierbij onze opmerking van vorig jaar. We betreuren het dat de Vlaamse Regering eraan twijfelt of er mogelijkheden zullen ontstaan voor het jeugdwerk bij de ontsluiting van sportinfrastructuur. Dit nog voor er enig onderzoek werd opgezet.

10.3. Kwaliteitsvolle jeugdsport

- De Vlaamse Jeugdraad is blij met de inspanningen die binnen de sportsector worden genomen om de kwaliteit van de jeugdsport te verhogen.
- De Vlaamse Jeugdraad schaaft zich achter de uitgangspunten van de Panathlon-verklaring voor ethiek in de jeugdsport. We dringen aan op een effectieve uitvoer van de maatregelen en een gedragenheid in de praktijk. Hierbij benadrukken we het belang van de volledige toepassingen van het IVRK binnen het streven naar kwaliteitsvolle jeugdsport. We volgen de reflectiegroep door te stellen dat het 'recht op participatie van kinderen' extra aandacht verdient.

11. Beleidsrotonde 'Cultuur'

11.1. Diversiteit in cultuurbeleid

Op 1 juli 2008 werd het voor elk kind en elke jongere onder de 26 jaar mogelijk om voor maximum 1 euro een landelijk museum of een Vlaamse instelling te bezoeken. In de kantlijn merken we graag op dat het inkomticket niet de enige drempel is voor jongeren om musea te bezoeken. En dat er blijvend werk moet gemaakt worden van cultuureducatie, communicatie en informatie.

We kijken uit naar de evaluatie van het 1 euro initiatief en van de inspanningen die de laatste jaren werden geleverd om jongeren warm te maken voor cultuur.

11.2. Verdiepen van cultuurparticipatie

- Als Vlaamse Jeugdraad vinden we een geïntegreerd en samenhangend cultuur- en kunsteducatiebeleid voor jongeren belangrijk. De aandacht voor het onderzoek van Anne Bamford was dan ook terecht. We stellen tot onze grote verbazing echter vast dat de uiteindelijke gebruikers, namelijk kinderen en jongeren, niet aan bod kwamen in het onderzoek. Ook in de vermelde commissie of in de klankbordgroep werd de stem van kinderen en jongeren onvoldoende gehoord. Daarom schreven we als Vlaamse Jeugdraad een eigen advies (08/11) over het rapport, op basis van een uitgebreid inspraakmoment. Hierin hebben we bijzondere aandacht voor het wegwerken van drempels tot cultuurdeelname.
- In 2008 werd 'smaakmaker' voorgesteld. Een beleids- en actienota over cultuureducatie voor smakers en makers, binnen het Vlaams cultuur en jeugdbeleid, opgemaakt door Minister Anciaux. In februari 2009 brachten we hierover advies uit. We hopen dat dit actieplan ook na juni 2009 verder gevolg zal krijgen. En we wijzen nogmaals op het belang van een doorgedreven samenwerking tussen jeugd, cultuur en onderwijs. Zowel op ambtelijk niveau als tussen de twee betrokken ministers. Voorlopig blijft dit beperkt.

11.3. Infrastructuur met oog voor jeugd

11.4. Afstemming jeugdwerk- en cultuurbeleid

- In het jaarverslag 2008 wordt de afstemming tussen jeugdwerk en cultuurbeleid vooral voorgesteld als een lokale beleidsuitdaging. In het Vlaams Jeugdbeleidsplan lezen we dat het ook gaat over het Vlaamse jeugdwerk en cultuurbeleid, denken we maar aan de samenwerking tussen de verschillende steunpunten. Als Vlaamse Jeugdraad ontvingen we echter nog steeds geen informatie over die samenwerking.
- Op lokaal niveau wordt er gestreefd naar een optimale afstemming tussen lokale jeugdbeleids- en cultuurplannen. Een interessante uitdaging maar we benadrukken nogmaals dat we kritisch staan tegenover vrijetijdsplannen. Het gevaar schuilt hierin dat het categoriale jeugdbeleid verengt wordt tot een vrijetijdsbeleid. We verwijzen hiervoor nogmaals naar ons advies 08/22 over het voorstel van decreet tot planlastvermindering voor lokale besturen.

12. Beleidsrotonde 'Mobiliteit'

We zijn zeer tevreden dat er zoveel acties ondernomen worden met betrekking tot jongeren en mobiliteit. We benadrukken in dit advies graag de positieve samenwerking met het aanspreekpunt kinderrechten jeugdbeleid.

12.1 = 12.4.1 Veilige en kwaliteitsvolle weginfrastructuur

Een van de acties die de Vlaamse Regering in het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2006-2009 vooropstelt, is dat ze zal onderzoeken of module 10 van het mobiliteitsconvenant uitgebreid kan worden naar andere jeugdspecifieke plaatsen. Als lokale besturen op dit ogenblik module 10 uit het mobiliteitsconvenant aangaan, krijgen ze subsidies van de Vlaamse Overheid om de omgeving rond scholen aan te leggen. In 2007 nam de Vlaamse Jeugdraad dan ook het initiatief om een traject hierover op te zetten. Dat traject mondde uit in een advies met voorstellen om het lokale niveau te ondersteunen in hun mobiliteitsbeleid voor kinderen en jongeren in de vrije tijd (zie advies 08/06). In navolging van dit advies komt er momenteel een werkgroep samen om onze punten te concretiseren. Dit is positief en zien we graag verder opgevolgd tijdens de komende jaren. Voor de uitbreiding van de mobiliteitsconvenant hebben we vooralsnog geen garanties voor de uitvoering.

12.2 = 12.4.2 Meer openbaar vervoer

Dat De Lijn regelmatig overlegt met andere vervoersmaatschappijen vindt de Vlaamse Jeugdraad positief. We vragen ons af hoe het staat met het 1-ticket-systeem. Er zijn momenteel al mogelijkheden met abonnement, maar niet voor (dag)tickets. Worden er nog verder acties gepland om dit te realiseren?

12.3 = 12.4.3 Grotere verkeersvaardigheid

De Vlaamse Jeugdraad is blij te horen dat zoveel scholen intekenen op het project Rijbewijs op School. We willen echter het belang van aandacht voor duurzame mobiliteit en mobiliteitseducatie aanstippen en dit tot het laatste jaar van het secundair onderwijs. De theoretische rijopleiding mag niet alle andere aandacht voor mobiliteit(seducatie) wegnemen.

13. Beleidsrotonde 'Werkgelegenheid'

13.1. Dichter bij elkaar brengen van talenten, opleidingen en de arbeidsmarkt

Leren en werken.

De Vlaamse Jeugdraad en de Vlaamse Scholierenkoepel bundelden in 2008 hun krachten en formuleerden samen een advies over het voorontwerp van decreet (zie advies 08/07). We zijn blij te lezen dat er een evaluatie komt op basis van de ervaringen van dit schooljaar. We horen nu al dat er toch nog een aantal knelpunten blijven bestaan. Binnen de Centra Deeltijdse Vorming is er voldoende omkadering om een goed groepsgericht aanbod te voorzien in de persoonlijke ontwikkelingstrajecten. De individuele begeleiding is met de huidige middelen echter maar beperkt vorm te geven. Dit komt mede door de opkomst van de jongeren. Door het voltijds engagement is er een grote graad van aanwezigheid. Bovendien hebben de jongeren vaak een hulpverleningsachtergrond.

Er zijn dus positieve evoluties merkbaar in bereik en opkomst, maar de individuele begeleiding moet voldoende omkaderd en financieel ondersteund worden. Zo pleitten we o.a. voor voldoende aandacht voor het tempo van de jongeren, flexibele omgang met verschillende fases en garanties voor een goede opvang van de meest kwetsbare groep jongeren. Hierover krijgen we vrij positieve klanken. Veel is echter afhankelijk van de samenwerkingen op lokaal niveau. Daarnaast is de samenwerking met welzijnsorganisaties nog een aspect waar zowel op lokaal als op Vlaams niveau verder aan gesleuteld moet worden.

13.2. Getrapt begeleidingssysteem werkzoekenden

In 2008 werd het steden- en gemeentepan veralgemeend naar heel Vlaanderen. Het jeugdwerkplan heeft als doel alle Vlaamse jongeren zo snel mogelijk te activeren. Hen zo snel en maximaal mogelijk te laten doorstromen naar een duurzame tewerkstelling. We vinden het jammer dat we als Vlaamse Jeugdraad niet gehoord werden bij de opmaak van het jeugdwerkplan. Het is een plan dat op heel wat jongeren een grote impact kan hebben.

13.3. Optimaliseren loopbaanbegeleiding

Loopbaanbegeleiding is een instrument dat niet specifiek gericht is op jongeren maar ook erg belangrijk is voor jongeren, lezen we in het jaarverslag 2007. In het Jeugdbeleidsplan stond loopbaandienstverlening echter expliciet opgenomen als een bijdrage tot een betere werkbaarheid van jongeren. We herhalen onze vraag uit ons advies op het jaarverslag 2007: Zijn er al analyses gebeurd die aangeven of loopbaanbegeleiding deze ambitie al dan niet kan waarmaken?

13.4. Tewerkstelling voor jongeren in de sociale economie

Er werden extra stimulansen geven voor de aanwerving van deeltijds lerenden opgenomen in het geheel aan tewerkstellingsmaatregelen. Onder andere naar aanleiding hiervan nam de VDAB initiatief om begeleiders van jongeren in deeltijds onderwijs te sensibiliseren. Dit laatste blijkt, zo ook volgens het jaarverslag, geen vruchten af te werpen.

De Vlaamse Jeugdraad sluit zich aan bij de conclusie uit de reflectiegroep. Het is belangrijk om specifiek aandacht te hebben voor het tewerkstellingsbeleid voor jongeren. Het nieuwe jeugdwerkplan kan hiervoor een goede basis vorming. De Vlaamse Jeugdraad biedt aan om hier mee rond na te denken.

14. Beleidsrotonde 'Onderwijs'

14.1 Bevorderen van leerlingenparticipatie

Participatiedecreet

De ontwikkelde participatiebarometer werd op het einde van het schooljaar 2007-2008 afgenomen in een aantal scholen. We zijn benieuwd naar de resultaten die de minister hiervan in 2009 bekend zal maken. Het is alvast een duidelijke meerwaarde dat de resultaten ook geconfronteerd zullen worden met bevindingen van andere actoren, zoals de Vlaamse Scholierenkoepel.

Fora leerlingenparticipatie

- We zijn tevreden met de extra acties rond leerlingenparticipatie in het basisonderwijs.
- Het is ook positief dat de ondersteuning van een gedetacheerde secundair onderwijs en een gedetacheerde basisonderwijs werd toegekend.
- Dit is de eerste maal dat er terug een stijging is van de middelen uitgetrokken voor de ondersteuning van leerlingenparticipatie sinds de stemming van het participatiedecreet in 2004!

14.2 Onderwijs voor elk kind, opstellen leerlingenstatuut

We betreuren dat er geen politieke consensus werd gevonden om het dossier leerlingenstatuut deze legislatuur af te ronden maar lezen graag dat het belangrijk is dat hier in de toekomst verder aan gewerkt wordt.

14.4 Onderwijs voor elk kind, versterking inschrijvingsrecht

Voor het schooljaar 2008-2009 werd een 'experimenteerartikel' toegevoegd aan het GOK-decreet. Dit vanuit de vaststelling dat een beperkt aantal scholen wordt geconfronteerd met ouders die zich dagen vóór het eerste inschrijvingsmoment aanmelden bij de school en dus wachtrijen vormen en kamperen. Om uit te testen op welke manier de periode vóór de inschrijvingen best geregeld wordt, staat de overheid gedurende 2 schooljaren experimenten toe. Zo kunnen schoolbesturen met scholen die in een Lokaal Overlegplatform gelegen zijn ervoor kiezen om voorafgaand aan de inschrijvingen, gebruik te maken van een aanmeldingsprocedure. Het blijft afwachten of de realisatie op het terrein van deze decretale aanpassing het verhoopte resultaat (wachtrijen tegengaan, dubbele inschrijvingen voorkomen) zal hebben en of het de kansen van de doelgroep van het GOK-beleid vergroot.

14.5 Onderwijs voor elk kind, grotere kostentransparantie

- We zijn tevreden dat de resultaten van het HIVA¹-onderzoek over schoolkosten in het secundair onderwijs zijn bekend gemaakt en verder gehanteerd binnen de aanpak van kostenbeheersing.
- Bijkomende impulsen naar kostenbeheersing in het secundair onderwijs zijn noodzakelijk (zie OIVO²-onderzoek 'Trends in de aankoop van schoolmateriaal'). Het onderzoek van KBS past binnen deze doelstelling en het is alvast positief dat er plannen zullen ontwikkeld worden om scholen effectief aan te zetten tot een meer kostenbewust beleid.

14.6 en 14.8 Onderwijs voor elk kind, ook voor de meest kwetsbaren binnen het onderwijs

- We kijken met belangstelling uit naar de beleidsaanbevelingen van het steunpunt GOK rond brede school in het voorjaar 2009. De Vlaamse Jeugdraad zal hierop reflecteren via een advies. De Vlaamse Jeugdraad hoopt alvast dat de verschillende betrokken ministers (minister van Onderwijs, Jeugd en Welzijn) zich in de toekomst blijven engageren voor dit thema.
- De begeleiding van jongeren binnen het systeem afwisselend leren en werken is voor de Vlaamse Jeugdraad belangrijk, zoals aangegeven in ons advies 'leren en werken'. We zijn tevreden met de verankering hiervan en hopen op voldoende aandacht voor de persoonlijke en algemene ontwikkeling van jongeren.

15. Beleidsrotonde 'Ruimte'

15.1. Onderzoek en monitoring

De jeugdsector is overtuigd van de relevantie van het beleidsthema Recht om Buiten (te) Spelen . Zoals in het jaarverslag aangestipt wordt, moet dit thema integraal binnen verschillende beleidsdomeinen aangepakt worden. We hopen dat dit lukt in de volgende regering.

15.2. Samenwerking ruimtebeleid en jeugdbeleid

De samenwerking tussen jeugd en ruimte bestaat effectief en loopt op heel wat vlakken op een constructieve manier. Toch blijven we hier en daar ijveren voor verbetering.

- Zo had de projectoproep Harmonisch Park-en Groenbeheer in 2008 effectief het thema kinderen en jongeren, maar werd de oproep zo laat bekend gemaakt dat het haast onmogelijk was om (nieuwe) projecten te initiëren en in te dienen. Op vraag van de Vlaamse Jeugdraad wordt het thema in 2009 herhaald.

¹ Hoger Instituut voor de Arbeid -- HIVA

² Onderzoeks- en Informatiecentrum van de verbruikersorganisaties -- OIVO

- Het charter Jeugd, Natuur en Bos is in 2008 ondertekend door heel wat verschillende partners. De Vlaamse Jeugdraad is verheugd dat de minister van Jeugd nu ook zijn handtekening zette. Het blijft voorlopig wel wachten op het actieplan om het charter waar te maken.
- De Vlaamse Jeugdraad is verheugd dat de minister van Jeugd mee partner was in de strijd tegen de mosquito. De positieve reacties van Vlaamse en Europese politici op het advies van de Vlaamse Jeugdraad tegen de introductie van de mosquito, stemden ons gelukkig.

15.3.Participatie in ruimtebeleid

De Vlaamse Jeugdraad en Steunpunt Jeugd hebben een goede samenwerking rond het thema ruimte. Participatie aan het ruimtebeleid is erg belangrijk omdat ruimtebeleid een grote impact heeft op het dagelijks leven van kinderen en jongeren.

- De Vlaamse Jeugdraad is tevreden over de manier waarop ze betrokken werd in de herziening van het decreet ruimtelijke ordening en het nieuwe decreet grond- en pandenbeleid.
- De jeugdsector nam ook het initiatief bij gewestelijke en provinciale planningsprocessen de lokale jeugdpartners te motiveren om de impact op jeugd in hun regio te bekijken en bezwaren in te dienen.
- De Vlaamse Jeugdraad werd in 2008 de officiële adviesgever voor de buitengebieden. Met de expertise vanuit het Steunpunt Jeugd bracht de Vlaamse Jeugdraad in 2008 advies uit op acht eindvoorstellen over de gewenste ruimtelijke structuur van buitengebiedregio's.
- In het jaarverslag lezen we dat de deelname van jeugdactoren aan de gesprekken rond de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geen evidentie blijkt te zijn. Deze vaststelling werd de voorbije jaren ook gemaakt, maar werd niet verder opgevolgd. Er is nochtans heel wat knowhow aanwezig rond het thema binnen de jeugdsector. We verwijzen hiervoor naar ons advies 08/08 over de RuiTeR-studie. Hierin pleit de Vlaamse Jeugdraad o.a. voor specifieke aandacht voor speelruimte bij de opmaak van het nieuwe Ruimtelijk Structuurplan.
- Er wordt vermeld dat er in RUP's en BPA's op alle beleidsniveaus meer rekening wordt gehouden met speelruimte en jeugdverblijven. Dit is iets waar ook de Vlaamse Jeugdraad naar streeft. We merken echter dat het niet evident is om dit te bereiken. De vaststelling uit het jaarverslag dat er rekening mee wordt gehouden is dus te rooskleurig. Er is nog heel wat werk rond sensibilisering van jeugd- en ruimteactoren op de verschillende niveaus om dit werkelijk te realiseren.
- De Vlaamse Jeugdraad heeft zich kandidaat gesteld als plaatsvervanger binnen de Strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. Deze kandidatuur moet nog bekrachtigd worden.

15.4. Kwaliteitsverhoging leefomgeving

Rond (groene) speelruimte werden in 2008 heel wat initiatieven genomen en dat vinden we positief. We merken op dat een aantal gemeenten goed inspelen op de stimulansen die Vlaanderen hen geeft. We geven graag ook mee dat brandveiligheid en jeugdlokalen een belangrijk thema blijft en dat het prioritaire beleidsaandacht verdient.

16. Beleidsrotonde 'Welzijn'

16.3. Geen enkel kind uitsluiten en 16.7. Luisteren naar kinderen en jongeren en hun participatie verzekeren

Integrale jeugdhulp

- De Vlaamse Jeugdraad las in het Vlaams beleidsplan integrale jeugdhulp (IJH) graag dat de bestaande adviezen, informatie, kennis en ervaringen rond het inbrengen van het cliëntperspectief zullen gebundeld worden. We zijn dan ook tevreden dat in maart 2009 een studiedag wordt georganiseerd over cliëntparticipatie. Hopelijk geeft dit ook aanleiding tot verdere concrete acties en initiatieven.
- Integrale jeugdhulp beschikt over interessante hefboomen om een bijdrage te leveren aan de realisatie van een algemene preventie naar jongeren. We lazen echter in het eerste Vlaams beleidsplan integrale jeugdhulp (afgewerkt in 2007) dat dit thema 'onderzocht' zal worden in 2010. Deze timing is zeer laat. Hopelijk is uitstel dan ook geen afstel. Hiervoor is trouwens een systematische analyse nodig van alle relevante partners binnen de Vlaamse overheid waarmee de IJH raakvlakken kan hebben (huisvesting, integratie, jeugd, ...). Voorlopig ontbreekt dit, terwijl het Vlaams Jeugdbeleidsplan hier net een kader voor kan bieden.

Rechten in de jeugdhulp

De Vlaamse overheid waarborgt de rechten in en door de jeugdhulp door de verdere implementatie van het waardevolle decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp. Gezien het belang ervan, pleiten we voor een blijvende evaluatie waarbij kan nagegaan worden in welke mate de principes van het decreet toegepast worden en welke bijkomende ondersteuning eventueel nodig is om dat te realiseren.

Jeugdbeschermingswet

- De Vlaamse Jeugdraad is enthousiast over de verdere aandacht voor het herstelrechtelijke aanbod naar jonge delictplegers. Dit sluit aan bij de bedenkingen die de Vlaamse Jeugdraad uit in haar advies 08/22 m.b.t. jeugdrecht. Dit advies werd opgesteld met jongeren en experts en was gericht aan de ministers van Welzijn en Justitie.
- De Vlaamse Jeugdraad verwijst in dit kader ook graag naar de drie voorliggende wetsontwerpen om de positie van kinderen in rechtszaken steviger te maken. Deze gaan over
 - de erkenning van de jeugdadvocatuur
 - het recht op autonome toegang van minderjarigen tot de rechter
 - het uitbreiden van het spreekrecht van minderjarigen.We zijn ons ervan bewust dat dit federale materie is, maar hierin kunnen wel oplossingen liggen voor de problemen die jongeren zelf aankaarten tijdens het traject jeugdrecht van de Vlaamse Jeugdraad.
- Jongeren die een als misdrijf omschreven feit plegen of in een problematische opvoedingssituatie opgroeien kunnen een maatregel opgelegd krijgen door de jeugdrechter. De Vlaamse Jeugdraad pleit ervoor om het assortiment maatregelen tijdig te evalueren en de conclusies uit deze evaluatie op te volgen.

16.4 Zorgen voor elk kind

We zijn tevreden dat de Vlaamse overheid zich ook in 2008 engageerde voor de strijd tegen alcoholproblemen bij jongeren. De Vlaamse Jeugdraad gaf vorig jaar reeds aan dat ze rekent op de Vlaamse overheid voor een degelijk preventie- en informatiebeleid op maat van jongeren. Onder andere als tegengewicht voor de eerder repressieve maatregelen die werden opgenomen in de 'Gemeenschappelijke verklaring betreffende het toekomstige alcoholbeleid' van 17 juni 2008 (zie ons advies 0829).

Ondertussen werkte de minister bevoegd voor Volksgezondheid aan een Vlaams Actieplan tabak, alcohol en drugs. De Vlaamse Jeugdraad is tevreden dat de Vlaamse overheid in 2009 uitpakt met een integraal actieplan. We vinden het echter bijzonder jammer dat het plan vooral gericht zal zijn op het vermijden van gebruik van tabak, alcohol en drugs door jongeren. Een vrij problematische insteek, terwijl jongeren net ondersteund willen worden als competente burgers. Ook de rol die de jeugdsector toebedeeld krijgt in het plan - het vermijden van middelengebruik – gaat in tegen de visie van het jeugdwerk. Deze bedenkingen kregen in april 2009 vorm in een advies van de Vlaamse Jeugdraad.

17. Beleidsrotonde ‘Wetenschap’

Onder deze rotonde wordt verwezen naar het actieplan ‘wetenschapinformatie en innovatie’. In dit plan staan acties opgenomen die gericht zijn op de doelgroep jeugd. We gaven in ons advies op het jaarverslag 2007 reeds aan dat het interessant zou zijn dat in dit jaarverslag ook een rapportage zou gebeuren van de uitgevoerde acties. Maar ook in het jaarverslag 2008 blijft dit uit.

DEEL 2: Verslaggeving inzake de rechten van het kind

1. Kindeffectenrapportage

- Het aantal kindeffectenrapporten dat in 2008 opgesteld werd is niet erg hoog. Bovendien is het moeilijk om een overzicht van alle rapporten te krijgen en op te volgen. We geloven sterk in de uitbreiding van de KER naar de JOKER (Kind en jongere-effectenrapportage).
- Bovendien wordt in 2009 de JOKER geïntegreerd in de RIA (reguleringsimpactanalyse). Zo kunnen de aanspreekpunten kinderrechten jeugdbeleid werken op een voor hen herkenbaar instrument en wordt de JOKER een vast onderdeel van een gekende procedure. Maar de RIA heeft ook een aantal beperkingen. Vaak wordt deze analyse ingevuld als een administratieve verplichting, nadat de belangrijkste beleidskeuzes gemaakt zijn. Met de integratie van de JOKER in de RIA moeten we ons hier blijvend bewust van zijn. De instrumenten moeten elkaar versterken.
- De Vlaamse Jeugdraad pleit nog steeds voor het formuleren van indicatoren bij het invullen van de JOKER.
- Voor de uitwerking van een nieuw JOKER sjabloon en de integratie van de JOKER in de RIA werd in de schoot van de reflectiegroep kinderrechten jeugdbeleid een werkgroep JOKER opgericht. Ook de Vlaamse Jeugdraad werd betrokken in deze werkgroep. Over deze betrokkenheid zijn we tevreden. We vinden het jammer dat weinig aanspreekpunten (die toch met dit instrument aan de slag zullen moeten) zich engageerden binnen de werkgroep. Het zou een meerwaarde betekenen.
- Een uitgebreide terugkoppeling van het nieuwe sjabloon (en de integratie in de RIA) naar de reflectiegroep is nodig. Bovendien moeten aanspreekpunten zich mee engageren voor een goede en kort op te volgen evaluatie van de JOKER.
- We rekenen erop dat de coördinerend minister van Jeugd en kinderrechten ook hier zijn coördinerende rol sterk en blijvend kan waarmaken m.b.t. de JOKERs. Daarvoor zijn duidelijke afspraken met de aanspreekpunten en de RIA - coördinatie noodzakelijk.
- De Vlaamse Jeugdraad ondersteunt het voorstel van de reflectiegroep om de ingevulde JOKERs te verzamelen op een website en zo toegankelijk te maken voor alle actoren.

2. Subsidies kinderrechten

- De integratie van de kinderrechten in het decreet Vlaams jeugdbeleid houdt onder andere in dat de organisaties die nu ondersteund worden via de afzonderlijke projectsubsidies een aanvraag kunnen indienen voor werkingssubsidies participatie en informatie. Daartoe dienen zij een beleidsnota op te stellen.
- In eerdere adviezen gaf de Vlaamse Jeugdraad reeds het belang aan dat de commissie, die instaat voor de beoordeling van die beleidsplannen divers zou samengesteld worden. En in haar samenstelling ook een expert inzake kinderrechten zou opnemen. Wij vragen ons af of dit advies werd opgevolgd. Is er een kinderrechtenexpert actief binnen de adviescommissie?

Besluit

Als categoriale adviesraad hecht de Vlaamse Jeugdraad veel belang aan het bestaan en de uitvoering van het Vlaams Jeugdbeleidplan. Door een opvolging van dit tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan (2006-2009) willen we de Vlaamse regering blijvend alert houden voor het engagement dat zij aanging in dat plan. We hopen dat de minister van Jeugd in 2009 zijn collega-ministers zal wijzen op het belang van de bespreking van het jaarverslag in de diverse betrokken commissies van het Vlaams Parlement. Dit is cruciaal voor de gedragenheid van het plan.

Aangezien we momenteel de nieuwe beleidsplanningsperiode naderen, is het van belang om tijdig te starten met de uitwerking van het concept van het volgende jeugdbeleidsplan. Een voorafgaande grondige evaluatie van de huidige manier van opmaak en rapportage is hierbij onmisbaar. We geven alvast twee aandachtspunten mee ter optimalisering van het VJBP.

- De gedragenheid binnen de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse Regering moet versterkt worden. Hiervoor is het cruciaal dat de minister van Jeugd zijn coördinerende rol opneemt. Goed jeugdbeleid is echter evenzeer een verantwoordelijkheid van de ganse Vlaamse Regering.
- We zijn van mening dat de opmaak en uitvoering van het Vlaamse jeugdbeleidsplan nog sterker en structureler opgevolgd kan worden door de aanspreekpunten en de reflectiegroep kinderrechten en jeugd.